

2112

Příloha č. 2
k RD 26/2015

Výroční (průběžná) zpráva projektu specifického výzkumu na rok 2016 – zakázka č. 2112

Název projektu: Čemu se děti smějí? Chápání kresleného vtipu u dětí s lehkým mentálním postižením.

Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: PhDr. Pavel Zikl, Ph.D.

Studenti magisterského studia na PdF UHK: Petra Bambulová (P121273), Vendula Kročilová (P14P0912), Lucie Brabcová (P13438), Kristýna Honzíčková (P12498)

Další výzkumní pracovníci: Mgr. Markéta Levínská, Ph.D.

Celková částka přidělené dotace: 108 475,- Kč

Stručný popis postupu při řešení projektu (max. 2 strany)

Projekt byl zaměřen na problematiku humoru u dětí s lehkým mentálním postižením, respektive na vnímání vtipů jako jedné z mnoha forem humoru. Výzkum byl naplánován jakou dílčí část širšího výzkumného záměru, který realizujeme s kolegy z PdF (Havigerová, Levínská, Loudová, Příkrylová, Zikl).

Výzkumné cíle projektu:

- deskripce a dílčí analýza vnímání vtipů u dětí s lehkým mentálním postižením,
- analýza vztahu k humoru u dětí s LMP (dotazník HSQ 6),
- výběr a kategorizace kreslených vtipů na základě analýzy dostupných materiálů (dětské časopisy, weby, aplikace pro mobilní telefony apod.),
- vytvoření nástroje pro sběr dat (soubor kreslených vtipů),
- ověření teoretických předpokladů o rozdílném vnímání vtipů (kategorií vtipů) dětmi s lehkým mentálním postižením a dětmi intaktními,
- příprava teoretického rámce a metodologie výzkumu, který se bude zabývat přenositelností vtipu mezi dětskými skupinami s různým sociokulturním backgroundem, inteligenčními schopnostmi a s různou životní zkušeností.

Postup řešení

Náplní první fáze realizace projektu (únor – duben 2016) bylo studium dostupných tuzemských i zahraničních materiálů k dané problematice, analýza dětských časopisů, webů a dalších relevantních zdrojů (ve spolupráci s Dr. Loudovou a Dr. Havigerovou), konkretizace výzkumného postupu, předvýzkum zaměřený na výběr vhodných kreslených vtipů a dalších

otázek v dotazníku a příprava finálního výzkumného nástroje (čtyři sady kreslených vtipů, dotazník HSQ 6 v češtině).

Ve druhé fázi výzkumu jsme realizovali první část sběru dat v terénu (květen – červenec 2016). Vzhledem k nutnosti zpracování příspěvku na konferenci byla získaná data analyzována a na jejich základě byl připraven článek s dílčími závěry (viz příloha zprávy), který byl prezentován na zahraniční konferenci.

Ve třetí fázi projektu (září – prosinec 2016) proběhla druhá fáze sběru dat ve školách, byla zpracována a analyzována kompletní data a připraveny podklady pro další publikaci a komparaci s výzkumy dalších pracovníků (Dr. Havigerová, Dr. Loudová).

Výzkumný soubor

V první fázi výzkumu byl soubor tvořen 96 dětmi ve věku 10 – 12 let ((4. a 5. třída ZŠ), z nichž polovina byly děti s lehkým mentálním postižením (ZŠ praktické) a druhá polovina děti intaktní (běžné ZŠ). Děti z běžných škol byly vybrány párovým výběrem (pohlaví, třída).

Po druhé fázi sběru dat byl celý výzkumný soubor tvořen 231 dětmi, z nichž bylo 116 s lehkým mentálním postižením (ZŠ praktické; 68 dětí romských, 45 národnosti české, 3 nezjištěno) a 115 dětí z běžných škol (z nich 24 s mimořádným nadáním).

Výsledky výzkumu

Podrobnější výsledky výzkumu jsou prezentovány v příloženém článku a budou prezentovány i v připravované publikaci.

K zjištění vztahu k humoru jsme použili SHQ_6 dotazník, který měří vnímání humoru (M-items) a vztah k humorným situacím (L-items). Výrazný, statisticky významný, rozdíl se mezi oběma sledovanými skupinami dětí objevil u otázek, které měří vztah k humorným situacím (L-items). Děti s LMP považují lidi, kteří si dělají legraci, za nezodpovědnější a nespolehlivější, respektive je vtipálci více znejišťují. Rozdíl mezi oběma skupinami u otázek zaměřených na vnímání humoru (M-items) nebyl zdaleka tak výrazný a byl daleko od hranice statistické významnosti.

Ve druhé části výzkumu jsme se zaměřili na porovnání míry směšnosti kreslených vtipů. Při statistickém zpracování se ukázalo, že děti s LMP hodnotily obrázky obecně jako mírně vtipnější. Statisticky významně vtipnější jim připadaly obrázky kontrolní, které vtipné fakticky nejsou. Zatímco děti s normálním intelektem hodnotily kontrolní obrázky jako „běžnou situaci“, tak děti s LMP je na 5ti bodové škále hodnotily průměrně o celý bod více, jako „mírně vtipné“ (smajlík s úsměvem). Podrobnější analýza bude předmětem chystané publikace (Levínská, Havigerová, Zíkl).

a) Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

Zikl, P., Levínská, M., Honzíčková, K., Brabcová, L., Bambulová, P., Kročilová, V. Attitude to Humour and Jokes in Children with Mild Intellectual Disabilities. In *Proceedings of 2016 2nd International Conference on Humanities and Social Science Research (ICHSSR 2016)*. Paris : Atlantis Press, 2016. 4s. ISBN: 978-94-6252-235-0. ISSN: 2352-5398.

Kód RIV: AM - Pedagogika a školství.

Spec. výzkum: S.

Forma: D_ČLÁNEK VE SBORNÍKU

(ID: 43871782) (RIV ID: 50004801)

další výsledky:

článek v přípravě (Levínská, Zikl, Havigerová), předpokládaná publikace v roce 2017
veřejná přednáška Dr. Havigerové založená částečně na výsledcích tohoto výzkumu

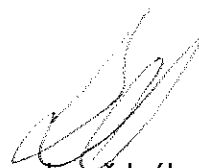
Přehled realizovaných výdajů:

a) osobní náklady	5000,00 Kč
OON (DPP grafické práce)	5000,00 Kč
b) stipendia	25080,00 Kč
Stipendia byla vyplacena čtyřem studentkám za podíl na realizaci projektu, zejména za analýzu zdrojů (kreslené vtipy v časopisech), výběr testových otázek, předvýzkum, sběr dat v terénu, který byl časově poměrně náročný (sběr dat v mnoha školách, časově náročné provedení testu s obtížně spolupracujícími dětmi) a za podíl na zpracování dat.	0,00 Kč
c) materiálové náklady	18775,00 Kč
Externí disk Maxtor 2,5	1776,00 Kč
Notebook Lenovo	16999,00 Kč
tonery	
e) náklady nebo výdaje na služby	12990,21 Kč
konferenční poplatek	9503,13 Kč
překlad příspěvku	2800,00 Kč
kurzové ztráty	242,19 Kč
Bankovní poplatky	444,89 Kč
g) cestovné	46630,00 Kč
Cestovné, ubytování	26398,00 Kč
50letenka	19637,00 Kč
cestovní pojištění	595,00 Kč
celkem	108475,21 Kč

Povinné přílohy:

- a) kopie publikačních výstupů
- b) výpis (export) z OBD – výsledky publikační činnosti podpořené projektem,
- c) vyúčtování dotace - „Výsledovka po účtech s pohyby“ z ekonomického informačního systému Magion

Datum: 2. 1. 2017

Podpis odpovědného řešitele